

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

ENTRETENIMENTS DEL TEMPS

Buscant bolets

L' ANORMALITAT NORMAL

STÀ vist que aquí a Espanya l'última rahó serà sempre, si fa no fa la mateixa: en temps del Cardenal Cisneros era l'canó; en temps del sagristà Silvela es l'apaga l'ums, per altre nom la suspensió de garanties.

Ab tot y ser aquesta una mida tan grave se'n está abusant de una manera escandalosa.

Procedint racionalment deuria aplicarse tan sols en circumstancies graves en que l'ordre públic corrés imminent perill de pertorbarse: tal per lo menos degué ser l'intenció del legislador al establirla. Pero 'ls governs de avuy dia se'n valen a cada dos per tres, pera resoldre 'l mes petit conflicte, la mes petita dificultat que se 'ls presenti.

Qualsevol diria que la llei els fa nosa: que ab la llei no 'ls es possible governar y per aixó a cada entrebanch, la treuben d'entre mitj, pera deixarse completament expedit lo camí de l'arbitrarietat.

No diré jo si aquesta conducta es ridícul; pero a mi'm fa l'efecte del home que anés a cassar pardals ab un canó Krupp en compte d'escopeta.

Es tant lo que s'abusa a Espanya de la suspensió de garanties, ab tanta freqüencia venen succehintse 'ls períodes durant los quals permaneixen suspesas, que casi suma més lo temps en que se 'ns obliga a viure fora del amparo de la llei, que no 'l que se 'ns permet gosar dels seus beneficis mes ó menos problemàtics.

Perque no te res d'extrany que la llei després d'estar tan temps sense servir, arconada al sostre mort dels mals endossos acabi per omplirse de pols y floridura, de tal manera que després no hi ha medi de llegirla, ni de fullejarla tan sols. Las sevas santas prescripcions quedan tapadas per la bruticia: los seus fulls se desfán com una materia consumida al contacte de la ma: la pols que se'n desprén ó cega per complet ó fa plorá 'ls ulls.

Aixís ni en los temps normals—que per cert van sent cada dia mes raras—es possible que la llei prevalgui: las sevas prescripcions mes claras subjectas a la interpretació del més fort, se converteixen en térbolas y lessivas al dret y contrarias a la justicia. Se fa sempre no lo que siga mes just, sino lo que convé al que té l'embut agatat per la nansa. Y per aixó va descomponente aquest país, perdent la fé en los ideals, perdent la noció de lo just y de lo injust, de lo moral y lo in-moral, de lo decent y lo indecent, de lo digne y lo indigne, y perdent sobre tot las dos úniques qualitats que poden salvar a un poble: la conciencia de sos drets y la virilitat per exigirlos y ferlos respectar.

Ben bé pot dirse, donchs, que quan la llei no se sofisticada y falseja, se la suspén ab la major frescura.

Els curanderos bunyols que s'han pres pel seu compte l'assistencia del pobre malalt, aferrussants'hi de tal manera que ja no queda medi humá de despedirlos, han abusat horriblement de las sangrias de las purgas y dietas y de tots los recursos de un sistema extenuador, y avuy per combatre 'l resultat natural y lógich dels seus errors que s' tradueix en freqüents desarreglos nerviosos, han donat en la gracia de adoptar els alcaloides, que son en las sevas mans verdaders venenos.

La suspensió de garantia, que bé pot compararse a la morfina, es el qu' emplean ab major freqüencia y a dosis mes altas. De moment calma; pero mina la naturalesa del malalt causantli mes tart multiplicats per deu ó per cent los dolors y 'l malestar que s' ha tractat de contenir.

Es una iniquitat lo que s' está fent. Y si no queda ja ni sombra d'instint de conservació pera sustreures a un sistema tal de tortura, será precís exclamar ab veu dolorida, com un eco dels calabossos de Montjuich:

—No 'ns feu patir mes: mateunos de una vegada!

P. K

A ho veuen! Las garantías suspesas novament: la llibertat del ciutadà a mercé dels governants qu' están fent la felicitat d' Espanya: l'existencia de la premsa sempre pendent del capritxo de las autoritats.

En aquest concepte ja no extrañarán que deixém de recó la ploma d'acer... Els regeneradors ens con-

demnan al us exclusiu de la de *ganso*. Es una fatalitat que pesa sobre la premsa espanyola, y no queda mes remey que resignarse, puig per la premsa independent y lligada de cor ab las aspiracions del país, hi ha en rebelarse pena de la vida.

Deixém, donchs, a un costat, si s'plau per forsa, certas qüestions palpitants com la dels embarchs y la de la resistencia passiva.

L'altre dia l'*hermano* Sanz Escartín va reunir a la premsa al seu despaig, y ab frasse melosa 'ns va patentisar la manera que té 'l govern de prescindir de tot escrúpul legal, quan la llei li fa nosa. May havíam sentit parlar a una autoritat daurant las amenassas ab tantas frasses de consideració. Silvelisme pur. La daga florentina amagada traïdorament dintre de una vaina de satí de seda.

Afortunadament creyém que han de durar molt poch pera la premsa las circumstancies excepcionals qu' estém atravesant.

La corda está molt tivanta y s' ha de trencar per la part mes débil, y per mes esforços de flaqueza que fassí, res mes débil avuy que aquest govern desacreditat y sense prestigi que ha perdut completament la brújula, y que si fa lo que fa es sols degut a qu' está sufrint un formidable atach de *delirium tremens*.

Si s' obran las Corts lo día 30, creyém que per allá als vols del día de difunts se li cantarán las absoltas.

—Vamos home, siga franch una vegada a la vida—vaig dir l'altre dia a un caracterisat conservador—zté punt de comparació l'estat polítich present ab aquella situació republicana del any 73, que tant els ha servit per moure bulla en contra de nosaltres?

Y 'l conservador me va respondre (paraulas textuales): —Fugi, home, fugi... y qué ha de tenir punt de comparació! Alló era una petita malaltia que no passava de l'escorsa: aixó en cambi es una pudridura que arriba fins al cor del arbre.

Com siga que puch respondre de l'autenticitat de aquesta resposta, bé val a dir que al últim fins els conservadors mes recalitrants (s'enten: els que ho son de idea y no menjan del partit) han acabat per obrir los ulls a la evidencia y donarnos la rahó.

Ells s'hi trobessin avuy al any 73, en una situació política completament lliure d'obstacles tradicionals, y apte per consegüent per implantarhi las solucions mes convenientes a la prosperitat del país! ¡Prou se'n lleparían els bigotis... aquells bigotis mateixos que a l'any 73 ens mostravan enfurrunyats com els de un gat rabiós!

Es una idea general: l'allocució del governador de Barcelona, suscitant perillosos antagonismes de carácter social, cau de plé en las prescripcions de la llei de repressió contra l'anarquisme.

Y nosaltres afegirém que per conceptes que se li atribuhian molt menos graves que 'ls que 'l Sr. Sanz Escartín autorisa ab la seva firma, lo fiscal del procés de Montjuich demaná la pena de mort contra 'l distingit advocat D. Pere Corominas.

Estém disposats a probar aquesta afirmació sempre que se 'ns posi a cubert dels efectes de la suspensió de las garantías constitucionals.

El *Nuevo Régimen* clavant l'escalpell sobre 'l govern de 'n Silvela:

«A la seva falta de criteri s'hi afegeix la cobardia. Li falta valor pera reduhir lo son de la Corona, de la qual depén; los havers passius actuals que passan de 70 milions de pessetas; las obligaciones eclesiásticas que constitueixen un doble pago de insignificants serveys; los gastos de Guerra y Marina majors avuy de lo que sigueren quan teníam escampadas pel mon ricas colonias; el sou dels funcionarios de major categoria, si ahir possibles, impossibles avuy per la penuria de la Nació y del Tresor. A tal ó qual empleat no s'atreveixen a destituirlo, porque porta la recomanació de tal ó qual personatge, ó tal volta la de un individu de la real familia; a tal altre no s'atreveixen a tocarlo porque 'l temen.»

Y afegeix com a resultat del seu exámen: «Per a la regeneració económica que s' desitja, lo primer que falta es un plan de administració, un criteri y després un poder sense compromisos; un poder revolucionari, verdaderament revolucionari, que no caiga en lo mateix defecte de cedir a recomanacions y anteposar lo favor al mérit. No bastan los vents suaus; es indispensable un huracá que tot ho escombri.»

Desde la tomba de l'agrupació 4.ª, Via de Sant Olaguer, ahont provisionalment reposavan, dilluns día 23, foren traslladats a la nova sepultura situada en la mateixa Via, Agrupació 5.ª, lletra K, los restos mortals de D. Ignocent López Bernagosi, l'inolvidable fundador de LA CAMPANA, y 'ls de sa bona esposa D.ª Joana Benturas, pares de nostre estimat amich D. Antoni López.

Dintre de sa senzillés, l'acte resultá tendrément solemne, y en ell l'editor d'aquest periódich se veié acompanyat de no pocas personas amigas sevas, y que

també ho foren en vida dels dos sers, quíns restos rebian en aquell moment definitiva sepultura.

Dimitit en Durán y Bledas, ha entrat a ocupar lo seu puesto el marqués de Torreanaz, que desempenyava 'l càrrech de governador del Banch d'Espanya. Desde un empleo que requereix grans coneixements financiers y mercantils, passa de la nit al matí a un empleo qu' exigeix grans coneixements jurídichs. Lo salt es una mica gros.

Pero sens dupte porque 'l tal Marqués no serveix per una cosa ni per l'altra, las haurá desempenyadas totes dugas. Aixís es la política regeneradora que grilla y floreix a la Cort de las Espanyas. Per prosperar no hi ha com tenir una ignorancia... enciclopédica.

Ha sigut suspés lo *meeting* que las Cámaras de Comers tractavan de celebrar a Granada.

En Paraiso protesta. Y diu un ministerial:—Si las Cámaras de Comers persisteixen en la seva actitud, las disoldrém.

En Paraiso replica:—No importa: el país farà seva la nostra bandera.

Y 'l ministerial ab rabia:—Donchs disoldrém el país.

Nosaltres:—Poch els ha de costar. Ja casi tenen tota la feyna feta.

En demostració de qu'hem entrat resoltament pel camí de las economías, el govern acaba de nomenar un bisbe nou, ab carácter de auxiliar del arquebisbe de Toledo, qui, per lo vist, té tanta feyna que 'l pobre no sab per quin cantó girarse.

Lo que mes ens pot consolar en lo present cas, es que 'l nomenament ha recaigut en un capellá de 33 anys apenas... de manera que li quedan llarchs anys de vida per disfrutar tranquilament del sou y de las benediccions dels contribuents, els quals quan sapi-gan que 'l fruyt de las sevas suadas ha de servir per engreixar a un bisbe, exclamarán fregantse las mans de gust:

—A lo menos de aquest bisbe 'n podrém tirá un bon tros a l'olla.

La próxima senmana, publicarem lo número extraordinari corresponent als Morts. Y com aquí a Espanya, de *morts n'* hi ha tants y tants... ¡qué volen que 'ls digui!... tenim por de que fins doblant lo número de páginas, ens ha de faltar lloch pera consignar tot lo que se 'ns ocorre, que no será de bon tros tot lo qu'ells se mereixen.

CARTAS DE FORA.—*Sant Joan las Fonts*.—Efectuavam ab exemplar reculliment l'enterro civil del ciutadà Pere Batlle, y al passar per davant de la *ruch-tería*, tres corps ens contemplavan sense atrevirse a obrir lo bech; sols després de havernos adelantat uns 150 passos y quan ja arribavam al cementiri un d'ells, conegut per Mossén Berruga, va apareixer dalt del campanar, dirigintnos tota mena de dicteris é insolencias. Afortunadament tots els del enterro som gent tranquila y no usém escopeta ni pera cassar corps y altres aucellots negres: d'aixó devia refiar-se 'l tal Berruga, qu' enfiat dalt del campanar els dich jo que presentava un *blanco!*... ¿Y perquè, al cap-de-vall la seva rabia? Senzillament porque li havíam pres un mort, com si tots els cadàvers haguessen de ser pastura d'ells.

Castellvell.—Divendres de la senmana passada l'entotanat va pujar al bugadé, parlant dels mals d'Espanya, deguts, segons eil va dir, al pecat dels homes, ab una furia tal, que mes que un ministre de Déu, semblava un tigre. Pero home, no siga tan frenétich, que bé cobra del Estat, ab lo qual no deuben pas anarhi tan malament las cosas. ¡N'estés d'enfadat el poble que paga, encare 's compendria!

Capsanes.—Fá pochos días va visitarnos l'home de la mitra, tenint molt bona acullida per part del Ajuntament, ab tot y voler passar els que 'l componen per socialistas y federales. Va haverhi tiros de gala, enramadas pels carrers y altres festes per l'istú. Y 'l de la mitra va pagar aquests obsequis ab una racció de predicot contra 'ls pares que permeten que 'ls seus fills vajan a balls y teatros. També va parlar contra 'ls republicans, de manera que 'ls federales y socialistas que 'l van anar a rebre devían fregarse las mans de gust. En lloch de anar darrera dels bisbes crech que farián millor procurant que 'ls mestres públichs no 's destorbessin tant en cosas religiosas, y 's dediquessin ab preferéncia a cumplir los seus debers, ab els noys y noyas que 'ls pares els confían porque 'ls instrueixin. Aixís farián aquells obra de bons y celosos administradors del poble, mentres que avuy no semblan més que tipos de moixiganga.

Sitjes.—Dos corps místichs se troban de passada aquí: rebuts ab gran acatament per una comissió del Ajuntament formada pels regidors coneguts per *Tribulacions*, *Nas-Uarch* y *l'Arrossaire del Hospital*, han vingut a instruhirnos, propagant la necessitat en que 'ns trobem de recular fins al sigle XVI, temps en que Espanya, per ser tan católica, sempre sortia victoriosa en todas las guerras.—No sembla sino que aquests fulanos hajan prés a la ilustrada Sitjes per un poblet de las Batuecas. No d'altra manera 's comprén que hajan volgut tractarnos com a una colla de crachs.—Celebrarém molt que la malvasia de aquesta terra 'ls alegri una mica a veure si 'ls hi despeja las potencias.

Tarrossa.—Un acaudalat propietari é industrial l'altre día se suicidá clavantse un tiro al cap, y porque 's vegí 'l punt a que hem arribat a Tarrossa respecte a religió: a n'ell, qu'era molt rich, l'han enterrat católicament y ab gran aparato y espléndides, mentres que a molts infelissos que sens dupte obcecats per la miseria, s'han arrancat la vida, els han enterrat com bestias, negantlos l'iglesia la més mínima oració. Preguin nota de aquest contrast els que creuen que 'ls diners

no mes tenen poder a la terra, ja que, per lo vist, els del cel al veure la lluhentor del or, també s'enlluernan. Y aixis es com se pretén infiltrar los sentiments de una religió que de la manera com la practican els que la representan, no sembla tenir altra máxima que la següent: «Guanyeu molts y porteu-ne forsa, que ab els diners tot s'arregla.»

COM AL AFRICA

o l' coneixen al moro Muley? Llástima: creguin qu' es un home que 'ls agradaria. Jo l' conech fa molts anys, hi he tingut freqüents tractes, y á pesar de ser moro, no solament no m' ha fet may cap picardia, sino que bastant sovint m' ha donat bons concells. No puch dir lo mateix de molts cristians que corran per aquí.

El moro Muley viu habitualment al Africa, á la seva terra, en un poblet de la costa del Atlántich, que segóns diu ell en son poétich llentguatge,

sembla una blanca gavina ajocada prop del mar.

Allí l' home 's dedica á la compra de llana, pells y altres productes de la terra, y quan ne té una bona partida els envia aquí ó vé ell mateix á vendrels. A Barcelona cambia las sévas mercancias per teixits, trastos de cunya y quincalla barata; se ho emporta al seu país... y torném'hi: altra vegada á arreplegar llana y pells y á preparar un' altra expedició.

Cultivant aquest negoci y mercés á aquests viatjes d' ida y vuelta, el bon moro s' ha creat tan bella posició, que al seu poble tothom lo respecta y fins de tant en tant el caid li dona algún sablasso. Aquí potser ja seria concejal ó president d' un comitè de districte.

La primera vegada que va venir á Barcelona—bastants anys enrera—vaig anar á rebrel al vapor. Al saltar en terra, lo primer que á n' en Muley li cridá l' atenció va ser un home que plantava un paper en una cantonada.

—¿Qu' es alló?—va preguntarme.

—Veyám: mirémho

Vam llegirho, y res: era un bando de l' autoritat suspenent las garantías constitucionals.

A mi la novedat no va ferme cap efecte, pero á n' en Muley va omplirho d' extranyesa.

—¿Per qué ho fan aixó?

—No ho sé: crech qu' en la nit passada hi ha hagut tiros al cap del riu.

L' home callá y no 's parlá més del assumpto.

La segona vegada que vingué aquí, altre cop se topá en Muley ab el mateix bando.

—¡Hola!—m va dir rihent:—¿Encare no l' han arrencat aquest paperot?

—¡Arrencarlo! Ja 'ns en guardarem prou.

—Pero ¿per qué han de conservarho enganxat tant temps?

—¿Que us penséu qu' es aquell de llavors? ¡Cá, home! Ja es un altre.

—Bo! ¿Han tornat á suspendre las garantías? ¿Qué ha succehit?

—Els treballadors de las fábricas s' han declarat en huelga.

—Ah, vaja!—respongué l' moro, molt serio. Y semblá quedar-se satisfet.

Torná á fer un altre viatge á Barcelona y rodant per aquests carrers, s' adoná de que en las principals cantonadas hi havia un nou bando.

—Aquest cop, ab la fetxa, ja conech que no es el de la meua última vinguda—va dirme després d' haverlo examinat un rato.

—En efecte: van posarlo ahir.

—Y bé ¿qué heu fet aquest cop? ¿Per qué us las han suspesas las garantías?

—Diu qu' es perque l' govern eab que 's conspira molt.

—Y per lo que pugui ser, se sangra en salut ¿eh?

—Aixis ho sembla.—

El moro continuá fent viatjes, y cada vegada 's trobava ab la mateixa novedat: las garantías constitucionals suspesas y l' tradicional bando de l' autoritat, anunciantho, enganxat pels cantóns.

—¿Per qué las han suspesas ara?—me preguntava l' home, ja una mica preocupat.

—Perque l' ministeri ha caygut. Al següent viatge.

—¿Y ara?

—Perque ha pujat un altre ministeri. Tornava á venir.

—¿Y ara?

—Perque han de marxar tropas á América. Al altre viatge:

—¿Y ara?

—Perque han d' arribar tropas d' América. Pochs mesos després:

—¿Y ara?

—Perque la quitxalla ha apedregat els fanals. L' altre dia va desembarcar, y considerin la gracia que al bon Muley li havia de fer el veure 'ls cantons ocupats ab el bando de costum.

—¿Qué passa avuy?—va preguntarme desseguida.

—¿Questió de quartos: morros entre 'ls contribuyents y l' govern.—

El moro deixá escapar una imperceptible rialla irónica y murmurá en to sentencios:

—Vaja, veig qu' en quant á garantías constitucionals, lo mateix esteu aquí que al Africa.

Vareig quedármel mirant.

—¿Qué? ¿Que vols dir que també n' teniu vosaltres de Constitució?

—Es cert; no 'n tenim. Pero entre no tenirne y tenirla eternament suspesa, ¿creus tú que hi ha alguna diferencia?

FANTÁSTICH.

IVISCA LA LLIBERTATI

¿Qui es que diu que l' gran Silvela no es un complet liberal? ¿Qui es que l' tracta de retrógrado y de neo disfressat? ¡Vil calumnia! Don Francisco sempre ha sigut y será un defensor fidelíssim de la llibertat.

Clarament de dirho acaba als periódichs catalans. Res de trabas á la premsa, res d' obstacles ni bossals. Mentres l' escriptor no surti de las vías regulars, no ha de teme gens ni mica per sa llibertat.

¿Que tens desitj de fer l' home? Féslo, ¿qui te n' privará? ¿Que vols posar cara seria? Póssala: aixó no es cap mal. ¿Que t' venen ganas de riure? Ningú t' dirá per qué ho fas. Las lleys del país t' amparan en ta llibertat.

Si aixi t' plau, pots divertirte dihent que n' Durán y Bas sol menjar bledas bullidas cada vespre per sopar, ó que n' Villaverde es xato, ó que n' Toca té l' nas llarch... Tot aixó cau dins l' esfera de ta llibertat.

Pots dir mal de n' Polavieja, del pobre duch de Tetuán, de l' Azcárraga, de n' Weyler, de n' Cervera, de n' Pidal, dels militars, dels marinos, dels rectors, dels escolans... Per totas aquestas cosas tindrás llibertat.

Pots tractá á en López Domínguez de bútxara y carcamal, á n' en Sagasta de cursi, á n' en Gamazo de drach, á don Arseni de tonto, á n' en Dato de bastaix... ¿Ningú té l' dret de privarte de ta llibertat!

Búrta't del próxim empréstit fés mofa del Imparcial critica l' última crisis, riute del Consell d' Estat, ataca á la junta técnica de la cria caballar... ¿Qui t' negará que per ferho tens tú llibertat?

Escriu sobre la llagosta, sobre l' deute d' Ultramar, sobre 'ls bonys que té l' Pelayo sobre alló de Portugal, sobre l' adu del Guerrita, sobre l' obra d' en Zolá... ¡El govern jura y perjura que hi ha llibertat!

Parla de tot lo que vulguis: de la guerra del Transvaal, de las plujas, de las modas, del encariment del pa; de tot... menos del gran lio que s' ha armat ab els embarchs. ¡Per parlar d' aquest assumpto no hi ha llibertat!

C. GUMÁ.

DAVANT DE UN BANDO

Un grupo de treballadors s' ha posat á llegirho á una cantonada, á l' hora de plegar, entre dos llustres. N' hi ha un que llegeix: els altres escoltan. Lo lector arriba al párrafo que diu: «Es preciso que piensen que, en la distribución de los bienes producto del trabajo humano, los que hoy conculcan las leyes del Estado son los favorecidos por el derecho escrito, y es problemático aún si este derecho es del todo conforme con la justicia.» Tots estiran l' orella. Un d' ells se treu un tros de paper y un llapis, y diu: —Tornéuho á llegir si 'us plau... pero poeh á poeh que vull copiarho.

Treta la copia, continúa la lectura. «Ante el espectáculo admirable que les ofrecen las clases obreras catalanas que ni aún para defender el precario sustento de sus hijos vulneran los derechos que las leyes, con mayor ó menor justicia intrínseca, definen y protegen, debieran sen-

tir intimo remordimiento al presentarles el ejemplo de infringir el derecho vigente por no mermar un céntimo de sus beneficios ó por imponer reformas de gobierno que á las Cortes de la nación compete tan solo otorgar.»

—¡Mosca, noy! ¿Qui ho firma aixó?—interromp un dels del grupo.

—Ay ay ¿qui ho ha de firmar? el gobernador de la provincia, en Sanz Escartín— diu el lector.

—¿Que sabeu si aquest manó ha sigut baiber?

—¿Per qué ho preguntéu?

—Home, quan veig que 'ns ensabona tant, suposo que deu volguer afeytarnos!

Una rialla general va acullir la bona sortida del obrer. Mes avants de prosseguir la lectura, un altre diu:

—Jo crech que si que n' es de barber... y hasta perruquer... ó á lo menos qui l' ha vist mes de un cop m' assegura que gasta una pomada de primera.

—Y ahónt la té la perruqueria?

—¿Per qué ho preguntéu?

—Home, per si avuy ó un altre dia m' convé servirme'n.

—Donchs ara 'us ho diré. D' establiments, á la, ¿quenta, n' té dos: un pels senyors al Plá de Palacio. Y l' altre, qu' es pels obrers, una mica mes lluny.

—¿Ahónt?

—Al castell de Montjuich.

Gran rialla dels presents.

Entre tant s' havia anat enfosquant, y 'ls obrers, en la impossibilitat de acabar la lectura del bando, se'n anaren carrer avall taratlejant entre dents la popular cansó:

«No me l' encendrás el tío tío fresco...»

AL TRANSVAAL

A pesar de que 'ls inglesos, amos del cable, dihent lo que 'ls dona la real gana, exagerant lo que 'ls favoreix y callant lo que 'ls contraria, no hi ha dupte de que l' moviment dels transvalenses cap al interior de la colonia inglesa de Nathal prosegueix ab fortuna. Ho demostren aixis las posicions ja bon xich allunyadas de la frontera que ocupan els boers, y la situació bastant compromesa en que tenen á Kimberley, desde qual plassa en Cecil Rhodes ha demanant socorros ab urgencia.

Y al mateix temps que 'ls boers avansen no 's descuydan de fortificar los punts estratéghs mes convenientes del seu país, prevenintse per quan els inglesos degudament reforzats, prenguin l' ofensiva. Tothom preveu que la guerra, siga l' que 's vulga l' seu resultat, será llarga y mortífera.

En los encontres y combats que han tingut fins ara las columnas beligerants, hi ha hagut per una y altra part numerosas baixas. Los inglesos portan perduts dos generals, y un número considerable de oficials y jefes. Contra ells tiran especialment els boers acreditant sa certera punteria, element verdaderament terrible en la guerra de guerrillas.

Ab motiu de un dels últims combats, la reyna Victoria ha dirigit lo següent mensatge al ministre de la Guerra:

«Las nostras perduas tan terribles, arrancan sanch del meu cor.

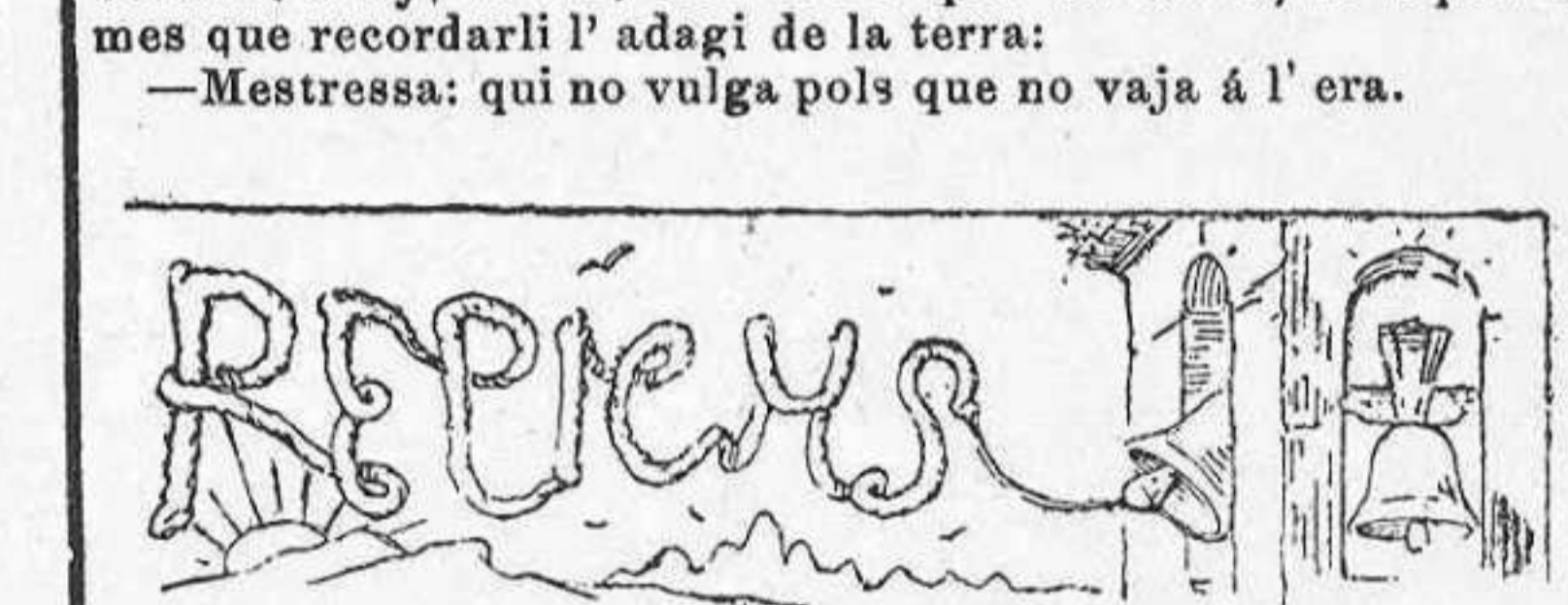
Teníam avuy un' altre gran victoria, pero temo que l' haurém pagada molt cara.

«Vos prego que feu arribar á las afligidas familias dels morts las mevas sinceras simpatias y admiració pels sers que acaban de perdre.»

Si Inglaterra no hagués sigut la provocadora de aquesta guerra injusta, sería cas de doldres de las affiections de la reina Victoria. Pero atés lo que ha ocorregut en aquest assumpto, y sabent els móvils de rapacitat que impulsan als inglesos en la seva empresa, las lamentacions de D.ª Victoria mes semblan llágrimas de cocodrilo que de reyna.

Perque no havent evitat la guerra com sembla que hauria pogut ferho, ó á lo menos trabar els desenfrenos de n' Chamberlain, avuy, davant del dolor que demostra, no 's pot fer mes que recordarli l' adagi de la terra:

—Mestressa: qui no vulga pels que no vaja á l' era.

OS governs son com la roba, que ab l' us se gasta.

Lo trajo regenerador va estrenarse pel mars, y en tan poch temps ha perdut tot el color y la forma, está plé de tacas y surgits, y ostenta dos pedassos grossos al cul de las calsas, els quals corresponen als

dos forats Polavieja y Durán y Bas. Hi ha ademés tals clarianas al teixit que l' govern comensa ja á ensenyar lo que l' pudor de un poble no hauria de veure may.

Tinguintho per ben segur: el día que se l' haja de treure, l' trajo regenerador no será bó... ni pel dra-payre.

Apólech que podria titularse: *Garrotada de cego.*

Anava un home privat de vista, tot manso manso, palpan ab el bastó, y com topés ab un guarda-rodas qu' ell, en sa ceguera, prenfa per una persona, li demaná que li deixés pas franch.

Pero está clar: el guarda-rodas no 's movia.

Un transeunt compassiu, li digué:—Bon home, vos aneu equivocac?...
—Ah, vaig equivocac?—contestà 'l cego, enarbolant el bastó.—Donchs té!

Y tractà de descarregar sobre d' ell una terrible ga rotada.

Al veure tan exasperat, tothom s' apartà del seu al-reddor, perquè ja es sabut que no hi ha res pitjor que posarse al alcans del garrot de un cego. Per lo qual, y com aquest continués repartint garrotadas al aire, ab furienta esbranzida, al balans de una d' ellas, perdé l' equilibri y s' estrellà contra 'l guarda-rodas.

Goberns: per vosaltres va aquesta lliçó. Al topar ab un obstacle, no hi ha res mes perillós que tancar els ulls á la rahó y posarse á repartir garrotadas de cego.

Fixém ben bé la situació de las cosas. Al serli oferta la presidencia de la Junta consultiva de guerra, es un fet evident y probat que 'l general Weyler va acceptarla. Si quan la tenia al pap, la va treure, en vista del mal efecte que havia produhit la seva gurmanderia, aquesta ja es un' altre qüestió.

Ara sols falta saber qu' es mes brut: si menjarse una tallada, ó ficarse després els dits á la boca per vomitarla.

De totas maneres ¡qué 'n necessitará de benzina 'l general per treure's de la roba las tacas que s' hi ha fet ab aqueix vómit voluntari!...

Las placas del Cor de Jesús que las panteras místicas colocan á la fatxada dels seus cataus, ostentan la inscripció: «REINARÉ.»

Y no obstant, l' Evangeli posa en boca de Jesús la següent textual declaració: «Mon regne no es de aquest mon.»

Tenim, donchs, que las catervas jesuíticas, impulsadas per sas malas passións, tot ho falsifican, hasta l' Evangeli.

Al poble de la Calzada (Badajoz) s' ha descubert una associació de suicidas, fills de bonas familias, que s' havían juramentat per anarse suicidant alternativament un cada mes.

Aquests joves, al meu entendre havían de nomenar membres honoraris de la seva associació als Srs. Silve-la y Villaverde, al hermano Sanz Escartín y á n' en Milá y Pi. ¿Qué no ho veyan que aquests quatre senyors s' están suicidant?

Si jo sigüés governador, prohibiria baix las penas mes severas, aquella cansó de noys que comensa aixís: «Santiga—tanca la botiga.»

¡Cóm havia de consentir may que hasta las criaturas se me 'n pujessin á las barbas!...

Dissapte de la senmana passada va arribar á Barcelona procedent de Palma 'l vapor *Lulio*, portant á bordo 499 porchs mallorquins y 'l general Weyler.

Lo bisbe de Córdoba acaba de publicar una segona pastoral insultant la memoria de 'n Castelar.

Las hienas ho fan sempre aixís. Desenterran els morts

y si no poden acabarse un cadáver ab un sol ápat, al cap de uns quants dias hi tornan.

Ab la particularitat de que quant mes temps passa, mes exquisit el troban.

En Villaverde 's proposa suprimir els anys económichs.

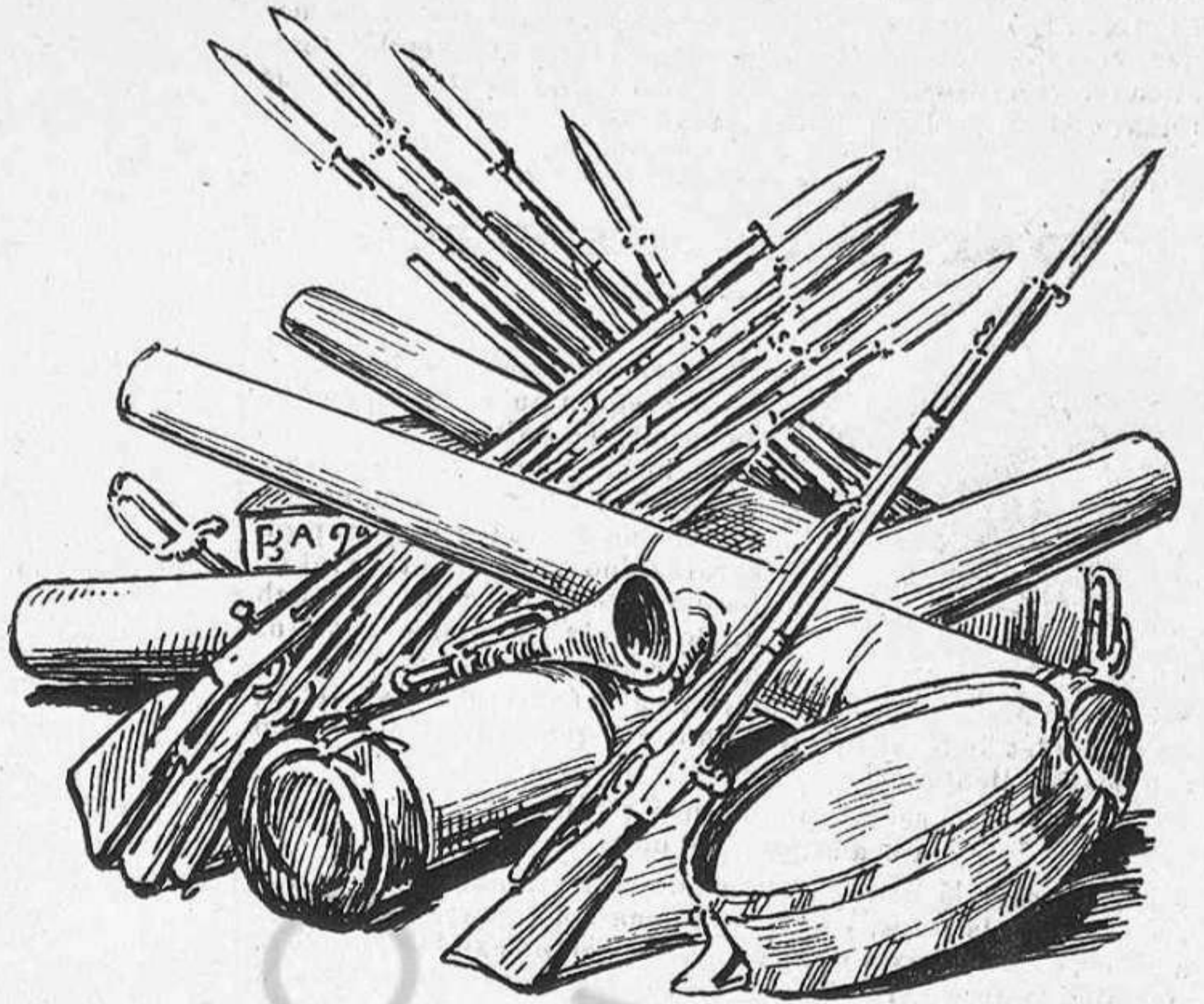
Figuris si aburrirá las *economías*, que hasta als anys *económichs* vol donarlos carpetasso!

En Paraíso podria fer una cosa: enviar un mirall dels que fabrica, á n' en Silve-la, ab una nota aixís concebuda:

«Fassi 'l favor de mirarse, y digui després si 'l coneixeria ni la mare que 'l va parir. Y si no li agrada la visió, no 'l trenqui pas aquest mirall, que no hi té cap culpa: mes val que 's rompi la cara á cops de puny, y á lo menos una vegada á la vida s' haurá fet justícia.

Quan va á la Casa gran á presidir las sessions l' acompanyan els civils. ¿Tan aviat?

ACTUALITATS

L' instrumental de un concert més ó menos económich.

Lo Tot estimat lector de Catalunya poble, y la solució et diré que no es pas gens quinta-doble.

SISKET D. PAILA.

ANAGRAMA

Com que ni total jamay del senyor D. Pepet Gay els de la contribució, mouhen, tal total allá quan acuden á cobrá que aturdeixen al senyó.

P. SALÓM MORERA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans T. Costa, Un Tapé, D. Verdagner, Barrakilles, C. Amer, P. Gelabert C., M. Amorós y E., Joseph Piquer, Un Sitjeta, P. Periu, Joseph Aleib, Miquel Argemi, Jo, Pau Barre-ra de T., Un Mori del Cementiri Nou y Un Nen de 20 anys:—Lo qu' envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans R. Homedes Mundo, Paca Madriles y Olé, E. Zola y B., Un de Sant Gervasi, Un Novici, Un Xinxonet, Un Rellojer, Eudalt Sala, A. Mesguer, Tap de suro vilafranquí, Sisket D. Paila, J. Tous Puey, J. Vilá y Anton dels Cargols:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian aquesta senmana.

Ciudadá A. Pallejá: L' article tanca una idea bonica; pero adoleix de grans incorreccions de forma.—Joan Via: Va bé y gracias.—Saladoni Ximus: Dels dos articles, el mes llarch es el

que 'ns fa mes pesa.—J. Costa Pomés: En l' envió hi ha molt de aprofitable.—Un que ha vist las festas de Reus: La idea de la composició te molt poca novetat.—Quiquet C.: Los pensaments que 'ns envia son molt buits.—Anton del Singlot: Va bé.—Francisco Lleas: Idem.—Un de l' Ateneo Graciense: Las fuetadas fi-blan poch.—Botiguer retirat: No olvidi que las garantias constitucionals estan suspesas.—J. Ferré Esteller: Ni la poesia, ni 'ls epigramas ens fan pesa.—S. Borrut Soler: No acaba de acomodarse als nostres ideals la composició que 'ns remet.—E. Marquina B.: La de vosté va bé y queda acceptada.—R. Penitiny Barbé: Idem, idem.—R. W. (Tarrassa): Las cosas no 's poden dir si no hi ha proba plena, per aduhiria en cas de reclamacio judicial.—A. Cortina Rivera: Va bé.—Un noy que fa molts versos: Contrasta tant el mérit dels seus versos, ab la incorrecció de la prosa ab que 'ls envia, que vaja, tenim ab aixó sols, motiu per estar escamat.—F. Mas Abri: Mirarem de aprofitar un epitafi.—Gafarró: Els de vosté no van.—Epigramatich: Ni 'ls seus.—J. Lus: Com tampoq els de vosté.—Salvador Bonavia: Ara va bé.—Lluísela del Castell: Queda acceptada la seva composició.—D. Bartrina: Idem los epitafis.—Frater Joan.—No va.—Galán de Llansa: Algo hi anirà.—C. Amor: L' articlec careix de condicions literarias.—M. Casanovas: Lo de aquesta senmana no 'ns serveix.—Errat: Per l' Almanach ha fet tart: procurarem utilisarho pel periodich.—A. Carrasca Gayán: Es molt mansoy.—C. Balló: No senyora, no paguem.—Un que no firma per ara: Està completament equivocac, no comprenent que 'l nostre criteri pot diferir del seu, respecte á apreciar lo mérit de un treball. Lo que 'ns proposa es impracticable; un periodich no es una aula, y 'ns hem de limitar á admetre ó reitxassar los traballs que se 'ns envian, segons valgan o ens convingan o no.—Un suscriptor: Ho tindrem present.—Pepeta Romanos: Si lo qu' envia ho val, no hi tenim inconvenient.—J. Moret de Gracia: Aprofitarem alguna cosa.—J. Staramas: Idem.—Llorens Bonnin: Els pensaments no 'ns fan pesa.—J. Matas: Llastima que la composició siga tan llarga y 's refereixi una part d' ella a cosas que ja han passat! Un Argentoni: Ni 'ls dibuixos ni 'l text son acceptables.—M. Carbó d' Alsina: Veurem de aprofitar la composició.—Valenti Burell: Va molt bé.—J. Novi: L' articlec te escassa novetat.—J. Ratés Ratés: Enterrats.—J. Huguet: Las positivas no 'ns convenen: pot passarlas á recullir quan vulgui.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

—Ara parla, si pots.

Lo refran de moda:

«Qui sembra vents, recull tempestats.»

Pero vaja, á mi se 'm figura qu' encare que sigüés necessari tenir que taparse 'l nas, fora millor dirlo de aquesta manera:

«Qui sembra vents, senyal que ha menjat bé.»

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Pa u-la.
- 2.ª ANAGRAMA.—Anells—Llensa.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Senyora y Majora—Lo ret de la Sila.
- 4.ª GEOGRÁFICH.—Dotze dotzenas fan una grossa.

Han endevinat totas las solucions los ciudadans Pere Miró, Anton dels Gossos y Miserere-nobis; n' han endevinadas 3: J. M. Buscá, Un Nyébit, Pau Candonga y Un Ex sarauhista; 2 Joseph Pelat y Virgili romá y 1 no més: Barrakillas y Paca Madriles y Olé.

ENDEVINALLAS

XARADA

—Signo aritmétich *hu prima*, la *segona* es per menjar, y á la *segona-tercera* en son temps rahims hi ha; de *quarta-terça* aquí á Espanya n' haurán tinguda á desdí, y la *inversa cinch-segona* es instrument femeni.

¿S' ha acabat el bróquil? Donchs torném á las bledas.

La senmana que vé, dia 4 de Novembre

NÚMERO EXTRAORDINARI de

LA CAMPANA DE GRACIA

Consagrat á conmemorar la FESTA DELS MORTS

Tot d' actualitat á la altura dels aconteixements * 8 planas d' ilustració y text * Preu 10 céntims

* 8 planas d' ilustració y text * Preu 10 céntims